

Isten hozta Székelyföldön!

Székelyföld egyik csodálatos helyszínén az ezer éves határvidéken.

Ez a hely *Nyergestető* 878 méter magas hágó a Háromszéket és Csíkszéket összekötő átjáró a Csíki-havasok és a Torjai-hegység között.

A hágó számtalan véres ütközet helyszíne volt évszázadokon keresztül a tatár és török betörésekkor.

Legutolsó véres ütközet a szabadságharc idején Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc utolsó napjaiban 200 ezres orosz haderő lépi át az ország keleti határát.

Mindenki előtt nyilvánvalóvá válik, ekkora túlerő ellen nem lehet felvenni a harcot.

De konok emberek a székelyek, ha valamit elhatároznak, a világ minden kincséért sem tágítanak tőle. Ilyen volt a magyar szabadság ügye is.

Tuzson János őrnagy és 200 székely honvédje fejébe vette, hogy a Csíkszereda felé előre nyomuló többezres orosz hadtestet megállítja az utolsó, stratégiaileg védhető ponton.

A sokszoros túlerőben lévő orosz sereg nem bírta a székelyekkel.

Tuzson János honvédéi 1849. augusztus 1-jén többször is visszaverték az orosz támadást. A kisszámú székely hadsereg, önfeláldozó küzdelme ellenére vereséget szenvedett. Nagyon sokan életüket veszítették.

Kányádi Sándor *Nyergestető* című versében így ír erről: „Végül csellel, árulással / délre körülvették őket, / meg nem adta magát székely, / mint a szálfák, kettétörték. / Elámult az ellenség is / ekkora bátorság láttán, / zászlót hajtva temette el / a hősokeket a hegy hátán.”

A mai napon itt mi is a Magyar Kőfaragók és Ipartestületünk a székelyek és székely hősokek emlékére és tiszteletére kívánunk kopjafakövet állítani és avatni, oly módon hogy önkifejező legyen, és sajátos. Ezért is választottuk ezt a világritkaságnak is számító Jura korbán keletkezett követ, Magyarországról Pannon földből a Gerecse hegységből a Tardosi márványt.

Gondos és átgondolt tervezés előzte meg a kivitelezést, annak érdekében, hogy ősi és fontos szimbólumok, jelenjenek meg oly módon, ami még kőből is kivitelezhető.

Mondhatnánk hasonlatként a kopjafára is olyan Ősi és egyszerű, mint a fa ék, ugyanakkor mondhatjuk azt is olyan sokoldalú és egyszerű, mint a fa ék.

Főbb részei: láb, törzs, és a díszhegy

Díszhegy legfőbb ősi motívumai a természet világára jellemző szimbolikus jelek. Ezek a szimbólumok és azok valósága fontos jelentőséggel bírtak a székelyek évszázadokon, évezredek átívelő létükben és mindennapjaikban. *Ezeket elemezzük, hogy értsük is meg mit is szimbolizálnak valójában.*

Hadi jel: hegyes, éles jellemző az éles eszű székelyekre, éles fegyverekkel kifaragott harci modorral. Harcoltak sokat a földért a hazáért a létért. Szívesebben tértek haza fájdalmas vérző sebekkel, de győztesen boldog szívvel, mint sérülésmentesen vesztesen fájó szívvel. Tehát sokat álltak hadi készültségben.

Csillag: Vénusz bolygó az egyik legfényesebb csillag az égbolton ez az est- hajnalcsillag, este a legelső, hajnalban az utolsó. Óra hiányában ez után tájékozódtak. Ismerték a csillagképeket és

misztikumot is tulajdonítottak a csillagoknak, ahogyan a székely himnusz is mondja „vezesd még egyszer győzelemre néped Csaba királyfi csillag ösvényen” **reménykedünk**, most ez a csillagösvény az autonómia törekvéseit vezeti győzelemre.

Föld: a lét eleme értelme, ezt védelmezték és védelmezik most is oly hűen és kitartóan a földet és hazát. Ezért a földért vérüket adták

- megkérdezték a székely bácsit
- „magának mi a legdrágább dolog a világon, azt mondta
- itt ez a talpalatnyi föld a lában alatt
- hát az ugyan miért bácsi
- azért fiam, mert azt művelem és eltart, és ha majd meghalok, akkor majd betakar. „

Nap: éltető energiaforrás, minden életforma létrejöttének alfája és Omegája. Mint sok más ősi fejlett kultúrában a nap és nap isten jelen van. A napot nyolcágú sugárral szimbolizálják a székelyek. Van olyan mondás ahány sugár annyi szék, hét főszek. Az időszámítás fontos eszköze az évek, évszakok, a napkelte, napnyugta, délelőtt délután, vagy delelőre jár a nap, az volt az ebéd ideje, még az állatok is a havasban delelnek.

Víz: mint éltető erő és a hit, a keresztkedés és szentelt víz. Az állatokat mikor kiengedik a havasokba vízkeresztkor szenteltetett vízzel szórták meg, hogy minden bajtól-veszedelemtől óvják meg, főleg a medvétől. Mert tudjuk a medve nem játék.

Tűz: manapság nincsen nagy jelentősége, régen viszont annál inkább hiszen nem lehetett előkapni a mellény zsebből egy öngyújtót és gyorsan tüzet gyújtani. Nem is olyan régen még tüzet csiholtak száraz fák összedörzsölésével, vagy szikrakövel. Még is a legfontosabb jelentősége volt a tűznek mint Őrtüzeknek. Az Őrtüzek ezen a vidéken ezeken a hegytetőkön kijelölt helyeken fel voltak állítva és azok segítségével közvetítették a hírt, vagy közlő veszedelmet, ellenséget.

Bástya: a székelyek harcos népek lévén elszántan védelmezték a határaikat, földjüket, hazájukat egyben a Kárpát medence keleti és dél keleti határait a betörő tatárok, törökök ellen, ez által képezve Magyarország és Európa egyik védő bástyáját. Ide került a Hold mint az egyik legfényesebb égitest ami a székelyzászlón is megjelenik, és láthatjuk a Holdvilágos éjszakában, halkas susogó fenyvesek illatában, a ránk mosolygó Jó Istent.

(Erdélyi áldás)

"Legyen előttetek mindig Út,
Fújjon mindig a hátatok mögül a Szél,
Az Eső puhán essen földjeitekre,
A Nap melegen süsse arcotokat,
S egész életetekben hordjon tenyerén a Jóisten."

Isten Áldja a Székely testvéreinket, és Önöket hogy emlékezünk a mai napon ezekre az erényekre.

Kopja fa geometriája. Kölcsön hatásban és szimmetriában van minden egymással úgy mint a székelyek és cselekedeteik. Itt minden egyenes és sugárirányú azonos szögben.....

2017. Erdős Zoltán

Kányádi Sándor: Nyergestető

Csíkországban, hol az erdők zöldebbek talán, mint máshol,
ahol ezüst hangú rigók énekelnek a nagy fákon,
s hol a fenyők olyan mélyen kapaszkodnak a vén földbe,
kitépni vihar sem tudja másképpen,
csak kettétörve,
van ott a sok nagy hegy között egy szelíden, szépen hajló, mint egy nyereg,
kit viselne mesebeli óriás ló.
Úgy is hívják: Nyergestető;
egyik kengyelvasa: Kászon,
a másik meg, az innenső, itt csillogna Csíkkozmason.
Nemcsak szép, de híres hely is,
fönn a tetőn a nyeregben ott zöldellnek a fenyőfák
egész Csíkban a legszebben,
ott eresztik legmélyebbre gyökerüket a vén törzsek,
nem mozdulnak a viharban, inkább szálíg kettétörnek.
Évszázados az az erdő, áll azóta rendületlen,
szabadságharcosok vére lüktet lenn a gyökerekben,
mert temető ez az erdő, és kopjafa minden szál fa,
itt esett el Gál Sándornak százánál is több katonája.
Véres harc volt, a patak is vértől áradt azon reggel.
Támadt a cár és a császár hatalmas nagy hadsereggel.
De a védők nem rettentek alig voltak, ha kétszázán -,
álltak, mint a fenyők, a harc rettentő vad viharában.
Végül csellel, árulással délre körülvették őket,
meg nem adta magát székely, mint a szálfák, kettétörtek.
Elámult az ellenség is ekkora bátorság láttán,
zászlót hajtva temette el a hősokeket a hegy hátán.
Úgy haltak meg a székelyek, mind egy szálíg, olyan bátran,
mint az a görög háromszáz Termopüle szorosában.
Nem tud róluk a nagyvilág, hőstettükről nem beszélnek,
hírük nem őrzi legenda, dicsőítő harci ének,
csak a sírjukon nőtt fenyők, fönn a tetőn, a nyeregben,
s azért zöldell az az erdő egész Csíkban a legszebben.

Hét szék létezet dokumentáltan már a 12. században.

A 14. században az első és egyetlen székely családból származó erdélyi fejedelem Székely Mózes alatt nevezték ki Udvarhelyszéket Főszéknek.

- **Háromszék** - Kászonszék
- Kézdiszék
- Sepsiszék

- **Aranyosszék**
- **Udvarhelyszék**
- **Marosszék**
- **Csikszék** - Gyergyószék